

Odluka kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o memorijalnom centru Srebrenica-Potočari spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine

Br. 16/23

Koristeći se ovlaštenjima koja su visokom predstavniku data članom V Aneksa 10 (Sporazum o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: Opći okvirni sporazum), prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja pomenutog Sporazuma o civilnoj provedbi navedenog Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II.1(d) prethodno navedenog Sporazuma, prema kojem visoki predstavnik "pruža pomoć, kada to ocijeni neophodnim, u iznalaženju rješenja za sve probleme koji se pojave u vezi sa civilnom provedbom";

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka Vijeća za provedbu mira koje se sastalo u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za provedbu mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da iskoristi svoj konačni autoritet u zemlji u pogledu tumačenja Sporazuma o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme, kako je prethodno rečeno, "donošenjem obavezujućih odluka, kada to bude smatrao neophodnim," u vezi sa određenim pitanjima, uključujući (u skladu sa tačkom (c) ovog stava) i "mjere kojima se osigurava provedba Mirovnog sporazuma na čitavoj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Pozivajući se takođe na stav 4 Rezolucije 1174 (1998) Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda od 15. juna 1998. godine, prema kojem Vijeće sigurnosti, u skladu s poglavljem VII Povelje Ujedinjenih naroda "...ponavlja da je visoki predstavnik konačni autoritet za tumačenje Aneksa 10 o civilnoj provedbi Mirovnog ugovora i da u slučaju spora može davati svoja tumačenja i preporuke, te donositi obavezujuće odluke, kako god ocijeni da je neophodno, o pitanjima koja je obrazložilo Vijeće za provedbu mira u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine;

Konstatirajući da su i međunarodni i domaći sudovi presudili da je u Srebrenici počinjen genocid;

Prisjećajući se Odluke visokog predstavnika od 25. oktobra 2000. godine, kojom se trajno određuje zemljišna lokacija u Potočarima u općini Srebrenica za mezarje i svetište na kojem će se podići spomen-obilježje onima koji su stradali u julu 1995. godine u Potočarima/Srebrenici;

Konstatirajući da je, prema navedenoj Odluci od 25. oktobra 2000. godine, visoki predstavnik, u skladu s važećim domaćim zakonodavstvom, namjeravao osnovati fondaciju ili udruženje u cilju trajnog upravljanja mezarjem i spomen-obilježjem te osiguravanja njihovog prvobitnog finansiranja;

Imajući u vidu da je Fondacija Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje, ustanovljena Odlukom visokog predstavnika, br. 102/01 od 10. maja 2001. i upisana u Registar fondacija od javnog interesa, rješenjem Ministarstva civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine br. 01/6-166-1-MP/02 od 11. decembra 2002. godine;

Nadalje uzimajući u obzir Odluku visokog predstavnika od 25. juna 2007. godine, kojom se donosi Zakon o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, kojom je ustanovljen Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine kao pravni slijednik Fondacije Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje, i nadovezujući se na proces koji su inicirali moji prethodnici;

Svjestan značaja koji uspostava mezarja i spomen-obilježja ima u pogledu zatvaranja bolnog poglavlja za žrtve kao i u pogledu ostvarivanja pomirenja u Bosni i Hercegovini i u regionu, putem kojeg će se potom promovirati trajan mir;

Potvrđujući, uz duboko žaljenje, da veliki broj žrtava ubijenih u Srebrenici/Potočarima i dalje ostaje da se pronade i ekshumira sa još uvijek nepoznatih mjesta;

Potvrđujući takođe da je na Bosni i Hercegovini da osigura da se konačno mjesto počinka i lokacija za spomen-obilježje za one koji su nestali u navedenom genocidu utvrdi i da se njime dolično upravlja;

Svjestan takođe neophodnosti stalnog podsjećanja na to da nijedan genocid nigdje i nikada ne bi smio biti počinjen protiv bilo kojeg naroda;

Poštujući marljivo zalaganje u ostvarivanju pomirenja i obilježavanju sjećanja od strane onih koji su u genocidu izgubili svoje najmilije, svoje majke, očeve i djecu;

Svjestan ključne uloge koju Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine ima u procesu pomirenja u Bosni i Hercegovini i regionu kao i u educiranju mladih generacija o najvažnijoj potrebi da slijede zajedničko obećanje da se takvi događaji "nikad više" neće ponoviti;

Uvjeren u potrebu daljnjeg djelovanja kako bi se nastavilo s razvijanjem i proširivanjem aktivnosti Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, i to posebno onih u vezi sa sjećanjem na genocid i žrtve s ciljem da se spriječi poricanje i revizionizam, osigura prevencija ponovne pojave kršenja ljudskih prava i doprinese pomirenju;

Uz izraze zahvalnosti osoblju i volonterima Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, kao i udruženjima žrtava, na značajnom radu koji obavljaju kako bi doprinijeli pomirenju;

Spreman da pomognem i podržim da se Memorijalni centar Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine i dalje razvija;

Pozivajući sve u Bosni i Hercegovini da zajedno rade na izgradnji bolje budućnosti za sve;

Uzimajući u obzir, konstatirajući i imajući u vidu sve prethodno navedeno,

ovim donosim sljedeću odluku:

**ODLUKA KOJOM SE DONOSI ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O MEMORIJALNOM CENTRU SREBRENICA-POTOČARI
SPOMEN OBILJEŽJE I MEZARJE ZA ŽRTVE GENOCIDA IZ 1995. GODINE**

Zakon koji slijedi i čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu kako je predviđeno u članu 3. ovog zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uvjeta.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje na službenim internetskim stranicama Ureda visokog predstavnika i u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

Sarajevo, 20. septembra 2023.

Christian Schmidt

Visoki predstavnik

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
MEMORIJALNOM CENTRU SREBRENICA-POTOČARI SPOMEN
OBILJEŽJE I MEZARJE ZA ŽRTVE GENOCIDA IZ 1995. GODINE**

Član 1.

U Zakonu o Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari Spomen obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/07 i 12/23), član 7. mijenja se i glasi:

"Član 7.

(Mandat i ciljevi)

(1) Mandat i ciljevi Memorijalnog centra su:

- a) izgradnja i održavanje prostorija, objekata i terenâ (zemljišnih površina) Memorijalnog centra;
- b) prijem i isplata sredstava za Memorijalni centar;
- c) saradnja sa sličnim centrima, fondacijama i udruženjima širom svijeta;

- d) organiziranje izložbi i posjetâ Memorijalnom centru;
- e) kupovina, sakupljanje i drugi vidovi pribavljanja artefakata od značaja za Memorijalni centar, dokumentiranje, arhiviranje i prezentiranje podataka i predmeta koji su pripadali žrtvama genocida, te osiguravanje relevantne literature o genocidu;
- f) organiziranje istraživanja genocida, prikupljanje historijskih podataka i izdavanje publikacija o genocidu;
- g) organiziranje i promoviranje edukacije o genocidu, uključujući, između ostalog, i realiziranje edukacijskih programa namijenjenih učenicima i nastavnicima te široj javnosti;
- h) uključiti organizacije žrtava da budu dijelom poduhvata prenosa znanja i iskustava o genocidu, ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti na mlade generacije;
- i) obavljanje ostalih aktivnosti od značaja za Memorijalni centar.

(2) Na postupak nabavke artefakata iz člana 7. stav (1) pod tačkom e), koji su jedinstveni i može ih osigurati isključivo određena fizička ili pravna osoba, neće se primjenjivati Zakon o javnim nabavkama BiH ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 39/14 i 59/22). U vezi s tim artefaktima, Upravni odbor donosi Pravilnik o postupku nabavke kojim se uređuje način procjene vrijednosti artefakata, ocjena njihove relevantnosti za Memorijalni centar i postupak njihove nabavke.

Član 2.

Iza člana 15. dodaje se novi dio u Zakonu, kao i novi članovi 15a, 15b, 15c, 15d i 15e, koji glase:

"Dio A1 – Odjel za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu

Član 15a

(Odjel za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu)

(1) Za potrebe izvršavanja mandata iz člana 7. pod tačkama f) i g) ovog zakona, u okviru Memorijalnog centra osniva se Odjel za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu (u daljem tekstu: Odjel), s ciljem podizanja svijesti o značaju sprječavanja genocida, mržnje i predrasuda prema bilo kojoj grupi osoba, kao i za savjetovanje Upravnog odbora Memorijalnog centra o radu Memorijalnog centra.

(2) Upravni odbor imenuje do 10 domaćih ili stranih stručnjaka na mandat u trajanju od 5 godina, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

(3) Nakon konsultacija s direktorom i članovima Savjetodavne radne grupe, Upravni odbor će ustanoviti listu mogućih kandidata kojima će biti ponuđen angažman u Odjelu.

(4) Svaki član Upravnog odbora i Savjetodavne radne grupe te direktor Memorijalnog centra mogu Upravnom odboru predložiti jednog ili više stručnih kandidata.

(5) Članovi Odjela će biti renomirani stručnjaci iz oblasti poput historije, političkih nauka, prava i drugih naučnih oblasti od značaja za obavljanje poslova Odjela s višegodišnjim iskustvom u predmetnoj oblasti i bit će osobe visokih moralnih standarda. Postupak za odabir i imenovanje će se podrobnije urediti pravilnikom kojeg donosi Upravni odbor.

(6) Članovi Odjela biraju između sebe predsjedavajućeg Odjela koji će biti nadležan za organizaciju rada, postavljanje ciljeva i utvrđivanje programa te određivanje drugih aktivnosti u cilju izvršavanja mandata utvrđenog članom 7. pod tačkama f) i g.) ovog zakona.

(7) Članovi Odjela mogu biti u radnom odnosu ili na drugi način angažirani u Memorijalnom centru, te imaju pravo na plaću ili naknadu u zavisnosti od vrste angažmana.

(8) Plaće ili naknade za članove Odjela utvrđuju se na osnovu Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, pri čemu se plaća ne može utvrditi u iznosu koji je niži od iznosa utvrđenog navedenim zakonom za imenovanog rukovodioca upravne organizacije, a naknada se utvrđuje u iznosu koji neće biti niži od maksimuma utvrđenog odredbama člana 39. navedenog zakona.

Član 15b

(Rad Odjela za istraživanje genocida i za edukaciju o genocidu)

(1) Odjel je samostalan u svom radu u postavljanju ciljeva, utvrđivanju programa i projekata, a koji se postavljaju i utvrđuju najmanje jednom godišnje.

(2) Odjel je obavezan razmatrati prijedloge i projekte Upravnog odbora i na te prijedloge dati mišljenje, a obavezan je o svom radu, tj. o realizaciji postavljenih ciljeva izvještavati Upravni odbor.

(3) Na prijedlog Odjela, Upravni odbor može odlučivati o osnivanju privremenih visokospecijaliziranih stručnih komisija za rad na određenim programima i projektima.

(4) Odluka o osnivanju komisije iz stava (3) ovog člana sadrži očekivano trajanje programa ili projekta, njegove ciljeve i način rada tog tijela te pravo na naknadu i iznos naknada za rad članova ovog tijela.

(5) Služba Memorijalnog centra pruža svu tehničku i administrativnu pomoć Odjelu, u skladu s odredbama člana 19. s ciljem da se omogući neometano funkcioniranje Odjela.

Član 15c

(Vanjski akademski stručnjaci)

(1) Memorijalni centar može imenovati vanjske akademske stručnjake, konkretno za savjetovanje u vezi s pitanjima koja spadaju u mandat Memorijalnog centra.

(2) Ove stručnjake imenuje Upravni odbor na period od četiri godine, nakon konsultacija s direktorom Službe i predsjedavajućim Odjela. Ova imenovanja se mogu vršiti i na kraći period, ukoliko se odrede stručnjaci koji će vršiti savjetovanje u okviru privremenih projekata.

Član 15d

(Naknada)

Članovi stručnih komisija i vanjski akademski stručnjaci imaju pravo na novčanu naknadu za svoj rad.

Član 15e

(Počasni odbor)

Upravni odbor može regulirati svojim Statutom i osnovati Počasni odbor, u čijem su sastavu istaknuti pojedinci koji mogu doprinijeti Memorijalnom centru u promicanju svijesti o aktivnostima Memorijalnog centra i koji mogu pomoći u prikupljanju sredstava potrebnih za pružanje podrške radu Memorijalnog centra.

Član 15f

(Nezavisna procjena)

Upravni odbor ima obavezu da najmanje jednom u tri godine organizira provođenje nezavisne procjene zakonodavnog okvira, sveukupnog radnog učinka Memorijalnog centra i mogućnosti za buduću razvoj Memorijalnog centra, uključujući između ostalog i procjenu realizacije projekata i stepena ispunjenja postavljenih ciljeva, koju će provesti međunarodna institucija sa značajnim iskustvom u istraživanju genocida i edukaciji o genocidu.

Član 3.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na službenoj internetskoj stranici Ureda visokog predstavnika, ili narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", koji god od tih dana nastupi ranije.